פון א. מענדלסאָן

לאַנגע און קורצע כראָניקלאַגען

מיניסטעריאַלע קראַנקהייטן

די פּובליקאַציע פון בגינס און דיינס קראַנקהייט — איינברוך פון דער טראַדיציע פון פאַרבאָרגן דאָס געזונט־צושטאַנד פון די מנהיגים

קראַנקהייט איז אַ זייער וואַרשיינלעכע דערשיינונג אין מענטשלעכן לעבן און מען רעדט וועגן דעם עפנטלעך. אַנדערש זענען „מיניסטעריעלע קראַנקהייטן”, דאָס איז אַ קאַטעגאָריע, וואָס מען האָט ביז איצט געהאַלטן בסוד.

מיט דריי וואָכן צוריק האָט פּרעמיער בעגין באַזוכט דעם האָספּיטאַליזירטן אויסערן־מיניסטער דיין אין „תל השומר” שפּיטאָל. דיין האָט אים אָפנהערציק דערציילט וועגן זיין קראַנקהייט.

לעצטע וואָך האָבן זיך די „יורצרות” פאַרקערט: דיין איז געקומען באַזוכן דעם האָספּיטאַליזירטן פּרעמיער בעגין אין „הדסה” שפּיטאָל צוליב אַ פאַרשטאָפּונג אין אַן אָדער.

אין ביידע פאַלן האָבן ביידע שטאַטסמענער דערלויבט צו פּובליצירן וועגן זייער קראַנקהייט, וואָס דאָס איז אַ נייע טאַקטיק אין פאַרגלייך מיט דער מיסטעריע, וועלכע איז אָפּגעהיט געוואָרן אין פריערדיקע מחלות פון דער מדינהס פּאָליטישע פירער.

● די כראָניק פון קראַנקע פירער

מיר וועלן אָנהייבן מיט בן־גוריון. ער האָט געליטן פון אָפּטן קאָפּ־שווינדל און פאַרלוסט פון גלייכגעוויכט. אין דער עפנטלעכקייט האָט מען וועגן דעם נישט געוווּסט.

דאָס איז שוין אַ ספּעציפישקייט אין דער יידישער מענטאַליטעט צו „האַלטן בסוד” אַ קראַנקהייט; מען „שעמט זיך” צו זיין קראַנק. ספּעציעל איז עס מערקבאַר אין די פּאָליטישע קרייזן; דאָ הערשט דער חשד, אַז די אָפּאָנענטן וועלן עס אויסנוצן צום שלעכטן. געווען שוין פאַלן, ווען קראַנקהייטן זענען געווען אַן אורסאַך צו דיסקרעדיטירן די ווירקזאַמקייט פון פירער ביים רודער. דאָס האָט פּאַסירט אין דער „היסטאָרישער מפא”י”: אַ קראַנקער פירער האָט זיך געדאַרפט „אָפּטראָגן פון דער אַרענע”.

● דוד בן־גוריון

אין אָקטאָבער 1955 איז בן־גוריון צוגעשמידט געוואָרן צו זיין בעט צוליב קראַנקהייט. ער האָט באַקומען קאָפּ־שווינדל און פאַרלוסט פון גלייכגעוויכט אין אַ שאַרפער מאָס — די אַזוי גערופענע „מחלת מנייר”, וועלכע האָט אָנגעגריפן זיינע אויערן. בן־גוריונס דאָקטאָר מיכאל זהר, האָט עס דעפינירט, ווי אַ שווערע קראַנקהייט. בן־גוריון (דער „זקן”) האָט פאַראָרדנט אַרויסצורופן צו זיך משה דיין, וועלכער איז דאַן געווען אין אויסלאַנד. גראָד דאַן, פון זיין קראַנקן־בעט האָט בן־גוריון פונקציאָנירט און פאַראָרדנט דעם דאַמאָלסדיקן רמטכ"ל משה דיין עטלעכע וויכטיקע מיסיעס: פאַרנעמען דעם עזה־פּאַס; אַטאַקירן צפון־סיני, פאַרנעמען אילת (שארם - אַ־שייך), ראס נצרני, די טיראַן־אינדזלען און סנפּיר, כדי צו זיכערן פרייע נאַוויגאַציע אין ים־סוף. דאַן איז געשלאָסן געוואָרן די מצריש - טשעכישע וואָפן־טראַנזאַקציע, און בן־גוריון האָט פאַראָרדנט די נייטיקע קאָנטער־מאַסנאַמען. אַ יאָר שפּעטער איז טאַקע דורכגעפירט געוואָרן דער „מבצע קדש” און בן־גוריון האָט שוין באַצייטנס געמאַכט די נויטיקע הכנות. דער ציבור האָט וועגן בן־גוריונס קראַנקהייט נישט געוווּסט...

נאָך אַ קראַנקהייט האָט אָנגעגריפן בן־גוריון אין דער צייט פון דער סיני־מלחמה און ער האָט אויך דאַן געגעבן דירעקטיוון פון זיין קראַנק־בעט אין שדרות קרן הקיימת אין תל־אביב. ער איז אַפילו, קעגן דעם ראָט פון זיין דאָקטאָר, פּראָפעסאָר צונדק, אויפגעטראָטן אין דער כנסת מיט זיין היסטאָרישער עקספּאָזע וועגן „דער גרעסטער פּאָזיציע און וויכטיקסטער לאַגע אין דער געשיכטע פון אונדזער פאָלק”. ער האָט אַמטירט טראָץ דער פיזישער און גייסטיקער נידערלאַגע אויף זיין געזונט.

● לוי אשכול

פּרעמיער לוי אשכול האָט געליטן פון 2 האַרץ־אַטאַקן נאָך די וואַלן אין 1965, אָבער מען האָט עס באַצייכנט אַלס „שוואַכקייט און מידקייט” און נישט געמאַכט דערפון קיין וועזן. זיין דאָקטאָר, פּראָפ. רחמיליביץ, האָט געהאַלטן, אַז קראַנקהייט איז אַ פּראָפעסיאָנעלער און אינטימער ענין צווישן דאָקטאָר און פּאַציענט און קיין אַנדערער דאַרף דערפון נישט וויסן.

● גאָלדע מאיר

גאָלדע מאיר, וועלכע האָט איבערגענומען די פּרעמיערשאַפט נאָכן פאַרשטאָרבענעם לוי אשכול, איז אויך יאָרנלאַנג געווען אַ קראַנקע פרוי און פלעגט אָפט ווערן האָספּיטאַליזירט, פריער אַלס אויסערן־מיניסטער, נאָכדעם אַלס פּרעמיער. מען האָט געזאָגט, אַז זי האָט „צו טאָן מיט די פיס”, אָבער קיינער אין ציבור האָט דעם „אמתן” אמת נישט געוווּסט. מען האָט אויך געהאַלטן, אַ זי האָט „פּראָבלעמען מיטן האַרץ”. אָבער עס איז געווען אומבאַוווּסט, אַז זי האָט די לעצטע 12 יאָר געליטן פון קענסער. זי איז געווען דינאַמיש, אַקטיוו און נישט געלאָזט מערקן איר פיזישע דעגענעראַציע.

● פינחס ספיר

אויך פינחס ספיר, דער לאַנגיאָריקער פינאַנץ־מיניסטער, איז געווען אַ קראַנקער מענטש און האָט געהאַט אַ וווּקס אין קערפּער. ער האָט פונקציאָנירט און די דאָקטוירים האָבן נישט פאַרבאָטן זיין אַקטיוויטעט. אויך דער ערשטער פינאַנץ־מיניסטער, אליעזר קפלן האָט אַ צאָל יאָרן געליטן פון אַ האַרץ־קראַנקהייט.

די אַרבעטזאַמקייט פון פינחס ספיר איז אָבער געווען אַ שם־דבר. אין יאָר 1970 האָט מען אים האָספּיטאַליזירט אין „מאיר” שפּיטאָל אין כפר סבא און אַנטדעקט אַ וווּקס, אַ פּאָליפּ אויף די געדערים. מען האָט אים אָפּערירט. אים האָט מען אויסגעזאָגט דעם כאַראַקטער פון זיין קראַנקהייט, אָבער דער ציבור האָט נישט געוווּסט.

● משה שרת

דער גענ'־דירעקטאָר פון דער יידישער אַגענץ און שפּעטערדיקער צווייטער ישראל־פּרעמיער משה שרת, האָט אויך געליטן פון אַן ערנסטע קראַנקהייט. אַ לאַנגע צייט האָט מען וועגן דעם נישט געוווּסט. ערשט ווען מען האָט אים אַרויפגעזעצט אויף אַן אינוואַלידן־שטול מיט רעדלעך, האָט מען זיך אָנגעשטויסן. דער אמת איז באַוווּסט געוואָרן ערשט נאָך זיין טויט!

● קראַנקהייט איז אַ מעדיצינישער סוד

מעדיצינישע אויטאָריטעטן, ווי פּראָפ. רחמילוביץ, פּראָפ. אגמון און אַנדערע האַלטן, אַז נאָר אין 2 פאַלן דאַרף מען דעם חולה גופא אויסזאָגן זיין קראַנקהייט: אין פאַל פון אַן אָנגריף אין מח, אָדער אין פאַל פון אַ אויסשפּרייטנדיקער קראַנקהייט, און פאַרבאָטן אים צו פונקציאָנירן. עס איז וויכטיק — זאָגן זיי — פאַר אַ געזעלשאַפטלעכע אָדער אַמטלעכע פיגור, ווייל ווען דער חולה ווייסט פון זיין קראַנקהייט, באַקומט ער אַן אָנפאַל פון דעפּרעסיע און דאָס מאַכט זיין לאַ־

(סוף אויף זייט 7)

סוכנות לקטעי עתונות
רחוב הרברט סמואל 4
ת. ד. 724. טלפון 234252
ירושלים
27 יולי 1979
יידישע צייטונג
(תל אביב)

מיניסטעריאַלע קראַנקהייטן

(סוף פון זייט 6)

גע נאָך ערגער. די נאָענטע מעגן יאָ וויסן, וואָס עס קומט פאָר מיטן חולה — טענהן זיי — אָבער דער ציבור דאַרף גאָרנישט וויסן דערפון: עס רופט אַרויס פּאַניק, ספּעקולאַציעס און ווירקט שעדלעך אין יעדן זין.

● גאָלדע האָט זיך מיישב געווען מיט דאָקטוירים

פּראָפ. רוטנשטרייך האַלט, אַז אונטערזוכונגען אין שפּיטאָל דאַרפן נאָך נישט אַלאַרמירן דעם חולה. מענטשן אין עפנטלעכן לעבן, וועלכע זענען נישט צוגעבונדן צום ביורא - באַשטימטע־שעהן, מעגן זיך דערלויבן אַזעלכע אונטערזוכונגען, ווען נויטיק, און דאַרפן נישט אַריינפאַלן אין פּאַניק. עס זענען געווען פאַלן, ווען פּאַציענטן האָבן זיך מיישב געווען מיט דאָקטוירים, צי זאָלן זיי אָננעמען געוויסע אַמטן. אַזאַ פאַל איז געווען מיט גאָלדע מאיר נאָכן טויט פון לוי אשכול, ווען מען האָט זי געבעטן זיך איבערנעמען דעם אַמט פון פּרעמיער־מיניסטער. זי האָט אָנגעפרעגט אירע דאָקטוירים, זיי האָבן איר דערלויבט עס אונטערנעמען.

— ✡ —

לויט מיין מיינונג איז עס נויטיק צו אַלאַרמירן דעם חולה, באַזונדערס אַ מיניסטער אָדער פּרעמיער, אַז ער איז ערנסט קראַנק. עס איז אָבער נישט נויטיק, אַז דער ציבור זאָל וועגן דעם וויסן. דעריבער זענען די לעצטע פּובליקאַציעס וועגן קראַנקהייטן פון מלוכה־פירער אַן אויסעראָרדנטלעכער אויסנאַם, און מען דאַרף שטאַרק באַרעכענען, צי ברענגט עס נישט מער שאָדן, ווי נוצן.

סוכנות לקטעי עתונות
רחוב הרברט סמואל 4
ת. ד. 724. טלפון 234252
ירושלים
2.7 יולי 1979
ADEVERUL
(Tel Aviv)

fost cei care i-a ...

Ca în fiece an, Miriam Eşkol, văduva lui Levi Eşkol, şi-a serbat ziua de naştere în prezența multor fruntaşi din viața publică. Din partea guvernului a fost de față Arie Naor, secretarul guvernului ● Umblă vorba că premierul Menahem Beghin doreşte să primească un grad militar onorific, pentru a putea apare în haine ofițereşti la ceremonii speciale.